

**Riječ
predsjednika**

“NE POTPISUJ!”

Nije dugo trebalo čekati odgovor vertikalnih sindikata na potpisivanje Zahtjeva za jednokratnom 12-postotnom korekcijom koeficijenta svim zaposlenim u osnovnim i srednjim školama. Sadržaj reagiranja teško da je ikoga u školama uspio iznenaditi. Napose iznenađenih nema među onima koji su pročitali intervju s Vilimom Ribićem u Školskim novinama. Da tzv. „obrazovna vertikala“ funkcionira na način „Kud Vili okom, Branimir&Zvonimir skokom“ znalo se i ranije. Ono što ipak predstavlja svojevrsno iznenađenje jeste žestina reakcije kojom se vlastito članstvo želi odvratiti od potpisivanja „inkriminiranog“ Zahtjeva.

Prije osvrta na reakcije Sindikata hrvatskih učitelja i Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama teško je ne prozboriti riječ-dvije o spomenutom Ribićevom razgovoru s urednikom Školskih novina. Ključna novina u Ribićevoj obrani neobranjivog svodi se na tezu prema kojoj bi iz prosječnih plaća u državi trebalo izuzeti prosvjetarske plaće i na taj način smanjiti zaostajanje. U pozadini ovog veleumnog domišljaja krije se stav da prosvjetarske plaće dižu iznos prosječne plaće u državi. Spočitati bi se ovom stavu moglo doista koješta. Osobito u svjetlu činjenice da živimo u zemlji u kojoj stotine tisuća radnika papirato primaju manju plaću od one stvarne. Drugim riječima, svi oni radnici koji primaju dio plaće ispod stola smanjuju iznos prosječne plaće u državi. Kad već poteže pitanje prosvjetarskih plaća, a najpametnije bi mu bilo šutjeti, onda neka Ribić zna da prosjek naših plaća uvelike dižu prosječne plaće u znanosti i visokom školstvu gdje je prosječna plaća skoro tri tisuće kuna veća od npr. prosječne plaća u osnovnom školstvu.

Ne želeći zlorabiti ovaj prostor za daljnju polemiku s Ribićem ostavit ću zadovoljnog Vilima bajkovitom svijetu njegovih samoobmana i obmana. Uopće ne sumnjam da će Ribić ostati uporan u svojoj nemogućoj misiji. Čak kada i shvati da su od ove misije odustali baš svi, osim, dakako, njeđa i dvojice rezervnih igrača s klupe. A baš spomenuta dvojica s klupe ovih dana se *urbi et orbi* obraćaju vlastitome članstvu s Direktivom o nepotpisivanju Zahtjeva za povećanjem plaće. Ponavljaju se pri tom fraze u koje teško da i sami do kraju vjeruju. No, suština se dakako ne krije u lepezi njihovih argumenata i kvaziargumenata. Suština je u nepotpisivanju nečega što nisu pokrenuli njihovi sindikati. Sindikati koji, sada već pune dvije godine, nisu suvisloga slova prozborili o prosvjetarskoj potplaćenosti.

Reakcije sindikata tzv. obrazovne vertikale teško da ikoga ozbiljnog mogu iznenaditi. Uglavnom se radi o višestruko pročitanom knjizi. Ono na što u ovim sindikatima računaju varljiva je nada da i zaposleni u školama predstavljaju svojevrsnu pročitanu knjigu. Naše vertikalne sindikalne kolege računaju da se zaposleni u školama neće u značajnijem broju odazvati Preporodovom pozivu. Što zbog pretrpanosti svakodnevnim obvezama, što zbog sveopće averzije prema sindikalnom djelovanju, što zbog „mrkih“ pogleda svojih sindikalnih povjerenika. Mi u Preporodu nimalo ne sumnjamo u potpise iz naših 310 škola. Računamo ovaj puta i na potpise iz mnogih drugih škola. Uvjereni smo da će ishod ove naše akcije, ako ne trenutačan ali sigurno vrlo brz, ovisiti o masovnosti odaziva iz drugih škola. Svatko se od nas pojedinačno nalazi pred odlukom o sudjelovanju ili nesudjelovanju u borbi za pravične plaće zaposlenih u obrazovanju. Želim li ili ne želim sudjelovati u ovoj borbi? Svaki potpis predstavlja potvrđan odgovor na pitanje svih pitanja za sve nas koji radimo ili ćemo tek raditi u školama.

Željko Stipić

NHS NE PRISTAJU NA ZAMRZAVANJE NITI OGRANIČAVANJE RASTA PLAĆA ZA 2009.

Sever: Spremni smo za prosvjede i štrajkove!

Nezavisni hrvatski sindikati ne pristaju na zamrzavanje niti ograničavanje rasta plaća za 2009. godinu. Budući su plaće ugovorene kolektivnim ugovorom ili dogovorene sporazumom jedino se dogovorom tih istih socijalnih partnera, a ne društvenim dogovorima mogu mijenjati. Za obranu plaća spremni smo pozvati na javne prosvjede i

industrijske akcije. Tražimo da Vlada Republike Hrvatske napravi analizu i predloži cjelovite mjere za izlazak iz krize bez prebacivanja tog tereta na leđa hrvatskih radnika. Razumijevajući nadolazeću krizu pozivamo predsjednika Vlade Republike Hrvatske da uputi poziv gospodarskim stručnjacima, bez obzira na stranačke boje na formiranje zajedničkog tima koji će predložiti cjelovite mjere za izlazak iz krize. Hrvatski su radnici na svojim leđima već iznijeli teret rata i njegovih posljedica, teret privatizacije i sveg lopovluka koji je iz nje izvlačio korist i ne žele još jednom biti taoci i žrtve propalih gospodarskih politika. A što je sa posebnim pogodnostima koje uživaju dužnosnici i menadžeri u poduzećima? Državni novac curi na sve strane, treba početi od krpa-

nja tih rupa. Tko će odgovarati za štetne ugovore? Radnici nemaju povjerenja – do sada su uvijek izigrani. Pri najavama zdravstvene reforme, poskupljenja plina i povećanja kamata na kredite prezaduženih građana ne smiju se zamrzavati plaće. Može li se čak i povećanje plaća do razine stope inflacije nazvati rastom? Nužne su državne mjere pomoći ugroženim sektorima gospodarstva za spas i očuvanje radnih mjesta i očuvanje platežne moći građana kako bi im se očuvala i kupovna moć, a da se ne bi još više usporio korač gospodarstva. Posebno tražimo preispitivanje investicija u javne radove i utvrđivanje novih prioriteta kako bi se sredstva usmjerila tamo gdje u ovom vremenu mogu najviše koristiti za poboljšanje gospodarskog i socijalnog stanja.

PREPOROD: OTVORENO PISMO PREMIJERU

Stipić: Izuzeti zaposlene u školama!

Poštovani Premijeru!

Opće zamrzavanje plaća koje ste najavili nije i ne može biti opće. Zamrzavanje može biti samo parcijalno i može obuhvatiti u potpunosti jedino zaposlene u državnim i javnim službama, odnosno tek dio zaposlenih u javnim poduzećima. Kad već u Vladi Republike Hrvatske nema političke volje za upuštanjem u preispitivanje državne i javne potrošnje, svih neopravdanih i prekomjernih troškova koji su, značajnim dijelom i naslijeđeni, duboku krizu državne potrošnje potrebno je iskoristiti na način da se jednom za svagda riješi pitanje nepravednih plaća u državnom i javnom sektoru.

Kako u svakom zlu ima i ponešto dobro, tako i u ovom zlu koje je

snašlo svijet pa i Hrvatsku, treba pronaći rješenje koje će s jedne strane obuzdati prekomjernu javnu potrošnju, ali pri tom neće produžiti stare ili stvoriti nove nepravde. Svako rješenje za koje se Vlada odluči treba biti pravedno. Oni s najnižim plaćama „zamrzavanje“ trebaju najmanje osjetiti. Potrebno je voditi računa o „diskrepancama“ koje postoje među pojedinim državnim i javnim djelatnostima, ali i razlikama koje postoje unutar pojedinih djelatnosti. Iz „zamrzavanja“, ako do njeđa dođe, trebalo bi izuzeti one djelatnosti koje imaju prosječne ili ispodprosječne plaće.

Prosječne plaće u obrazovanju u posljednje dvije godine ili su niže od prosječnih plaća ili na razini prosječnih plaća u državi. Prosječne plaće u osnovnom školstvu u istom su razdoblju znale biti i 500 kuna niže, a u srednjem školstvu i do 200 kuna niže od prosječnih plaća u državi. Zaostajanje za javnom upravom i zdravstvom kretalo se od 500 do 1000 kuna mjesečno. Sve ovo treba sagledati u kontekstu važnosti odgoja i obrazovanja, složenosti nastavničkog posla i iznimno velikog broja visoko obrazovanih zaposlenika u osnovnom i srednjem školstvu.

U 19. stoljeću jedna je politička stranka u svome djelovanju isticala krilaticu „Prosvjetom k slobodi“. Nije li danas, poštovani premijeru, prilika da nas dovede do blagostanja koje zaslužuju hrvatski građani. Hrvatske blagostanja neće i ne može biti bez socijalne pravde. Hrvatske blagostanja neće i ne može biti bez visoko kvalitetno odgojenih i obrazovanih mladih ljudi. Hrvatske blagostanja neće i ne može biti sa sramotno potplaćenim zaposlenicima u školama.

Obraćajući Vam se, predsjedniče Hrvatske Vlade, ispred članstva Sindikata Preporod, tražimo od Vas da još jednom, zajedno sa svojim suradnicima, razmotrite mogućnost selektivnosti u najavljenim mjerama smanjenja državne i javne potrošnje. Ceste i mostovi jesu važni. No ne postoje hrvatski građani zbog cesta i mostova, nego svi ti kilometri mostova i cesta postoje radi hrvatskih građana. Uvjereni smo, poštovani premijeru, kako naši zahtjevi nisu samo naši, kako je riječ o zahtjevima prihvatljivim velikom broju hrvatskih građana, kako se ovaj put radi i o najdubljem interesu Hrvatske Vlade.

U Zagreb, 17. studenoga 2008.

ZABORAVNI RIBIĆ

Foto:Leščić
Prosvjedi 12. travnja 2008.

Netko nekog "zeza"

Naše ukazivanje na neučinkovitost Sporazuma o plaćama od prije dvije godine i usporedbu naših plaća s prosječnom plaćom u zemlji na neki je način komentirao Vilim Ribić u razgovor objavljenom u Školskim novinama. Kako u tom razgovoru dolazi do izražaja njegova nedosljednost u stavovima, a ima i netočnosti dobro je na njih ukazat kako on sam, a i njegovi istomišljenici ne bi pomislili da nasjedamo njihovim pričama. Vjerujući kako smo svi jako zaboravni Ribić kaže da je Sporazum članstvo i tijela Vertikale sindikata prihvatilo jednoglasno. Zaboravnost i to ogromnu zapravo pokazuje sam Ribić zaboravljajući što se sve događalo nakon prekida štrajka. Treba ga dakle podsjetiti kako je Preporodovu peticiju o poništenju sporazuma potpisalo više od 15 tisuća zaposlenih u osnovnim i srednjim školama, a da su Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama Hrvatske napustile i kompletne podružnice. Kao članu Središnjeg odbora Nezavisnog sindikata i sudioniku sastanka večer prije prekida štrajka,

osobno mi je dobro poznato kako se postizala ta jednoglasnost. Da doista nije bilo jednoglasnosti ukazuje i činjenica da se članci Vertikale sindikata nisu usudili provesti izjašnjavanje među članstvom. Umjesto izjašnjavanja uložili su velika sredstva i napore na uvjeravanje članstva kako je potpisani sporazum nešto izuzetno dobro i kako nas je to spasilo od katastrofe. Od toga ne odustaju ni danas, a što se vidi i iz navedenog razgovora. Netko bi mu možda i želio povjerovati ali kad uspoređi sadašnju plaću s prijašnjom, a osobito kupovnu moć, jednostavno mora reći da tu netko nekoga "zeza". Ima Ribić i na to odgovor pa kaže kako se nakon samo dvije godine efekti ne mogu ni očekivati i da se treba strpjeti još četiri godine. Baš me zanima što će reći nakon te četiri godine i hoću li i ja već kao umirovljenik osjetiti blagodati Sporazuma?

Tako je govorio Ribić

Posebno je potrebno ukazati na sadašnji stav Ribića o usporedbi plaća u prosvjeti s plaćama u zdravstvu i s državnim prosjekom. Evo što o tim usporedbama u razgovoru Ribić kaže:

"... a oni koji uspoređuju prosvjetu sa zdravstvom apsolutno ne razumiju metodologiju rada i ne shvaćaju što se čime treba uspoređivati. Nemoć je uspoređivati prosječnu plaću u obrazovanju s prosječnom plaćom u zdravstvu."

"Jer ako se uspoređujemo s državnim prosjekom to znači da se uspoređujemo sami sa sobom budući da i naše plaće čine taj prosjek, pa bismo morali sami sebe prestizati."

Isti Ribić (na što nedvojbeno ukazuju fotografije uz tekst razgovora) prije štrajka je začudo i sam vršio takve usporedbe, a što se može vidjeti iz Vjesnika vertikale broj 1. godina 2006. Citiram:

"Naše plaće zaostaju za drugim plaćama uzemlji preko dvadeset posto. Plaća nastavnika početnika u odnosu na prosječnu plaću manja je 13%, a samo prije 5 godina bila je 13% veća; u Sloveniji nastavnik početnik ima plaću veću za 14% od prosječne u zemlji, a u mnogim europskim zemljama i 20% veću.

Mi smo ministru financija predložili puno skromniju verziju, da u tri godine dođemo do razine na kojoj će nastavnik početnik imati 5% veću plaću od prosječne plaće u zemlji.

Najniži početnički koeficijent za zdravstvenog djelatnika s vss-om, dakle liječnika početnika iznosi 1,71 dok je za učitelja početnika 1,25. Razlika je 37% samo na koeficijentu, a sa svim spomenutim dodacima i u prosvjeti i u zdravstvu razlika je 67% u korist liječnika početnika u odnosu na nastavnika početnika. To je zastrašujuće puno."

Iz stavova koje Ribić sada zastupa proizlazi kako ni sam prije štrajka apsolutno nije razumio metodologiju rada i nije shvaćao što se čime treba uspoređivati te činio nemoć i uspoređivao plaće u obrazovanju i zdravstvu. Ipak na osnovu tih i takvih nemoćih usporedbi pozivani smo u štrajk pa bi od njega bilo lijepo da nam se sada ispriča. No umjesto toga Ribić traži takve usporedbe koja će o sporazumu davati što povoljniju sliku. Da ima smisla uspoređivati plaće u prosvjeti s državnim prosjekom i da se može samog sebe prestići pokazuju podaci kako su u mnogim europskim zemljama plaće u školstvu i danas preko 20% veće od prosječne plaće u državi.

Od bonusa ništa

Nije manje bitna Ribićeva ni izjava da je novim Zakonom napredovanje učitelja raspoređeno u najmanje četiri stupnja jer u Zakonu stoji da je to najmanje tri

stupnja. Iako to nije područje koje poznaje on se i tu „petlja“ pa iznosi kako bi plaće učitelja trebale rasti i kroz napredovanje, a da bi nas ocjenjivati trebali i roditelji i učenici. Baš lijepo. I dok se mnogi učitelji žale na nasilje od strane roditelja i učenika Ribić bi da im oni ubuduće određuju i visinu plaće.

U razgovoru nije spomenut jedan bitan i na žalost još neostvaren zahtjev, a to je bio zahtjev za odvajanje prava na umanjenje norme od prava na povećanje plaće u iznosu od 8 i 10 % za zaposlenike s 30, odnosno 35 i više godina staža (bonus). Nakon štrajka rečeno je da će se to riješiti građanskim ugovorima. No i u tome smo prevareni. Kolektivni ugovor smo dobili ali bez bonusa kao i još puno toga očekivanog. Kako je pregovore za novi Kolektivni ugovor vodio Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama Hrvatske to bi njegovo vodstvo zbog neostvarenog trebalo snositi odgovornost. Ono se pak pravdalo time da je ugovoreno da će se o bonusu naknadno pregovarati. Ti pregovori su i započeli ali s nekoliko mjeseci zakašnjenja i kao da su planirani da se poklope s Izbornom skupštinom Nezavisnog sindikata. Kako nam je poznato dosadašnji predsjednik dobio je povjerenje za novi mandat vjerojatno na osnovu nekih novih obećanja jer za neke uspjehe ne znam. Tako ni Ribić nije izgubio vjernog suradnika.

Iz svega od Ribića izrečenog na kraju mogu samo zaključiti da se svojim današnjim stavovima Ribić jednostavno stavlja u ulogu branitelja Vlade. Na žalost i štetu nas zaposlenih u osnovnim i srednjim školama u isti rog s Ribićem pušu i ostali članci iz Sindikata vertikale. Ribić bi pak trebao znati da se osobi prevrtljivih stavova ne može i ne smije vjerovati.

Ivan Korotaj

STOTINE PRAVNIH SAVJETA - www.sindikata-preporod.hr

Olivera Marinković, pravna savjetnica u Hrvatskoj zajednici osnovnih škola

MEDO ŠTEDO

Sablasi ekonomske krize širi se svijetom, preplivala je ocean i čuda radi po staroj Europi – ruši banke, drma burze, zatvara tvornice. Nije ni kod nas lako – znoje se mali i veliki dioničari, burzovni mešetari i menadžeri, a uzvrpoljila nam se i Vlada. Premijer se uozbiljio i zagrmio – štednja! Ovog puta, narodu za uzor, remenje će stezati i sami ministri. I dok bi nas to za pojedine ministre moglo možda i zabrinuti, ili nam čak izgledati fizički nemoć, za svog se najdražeg, resornog ministra, dragog nam Dragana ne trebamo brinuti. Jer, naš je Dragan ne samo u izvanrednoj fizičkoj formi koja mu dozvoljava da bez problema stegne remen do zadnje rupice, već mu ni uvođenje štednje u njegov resor neće biti nikakva novina. Iskreno rečeno – niti nama. Kao dijete prosvjetara ne mogu se uopće sjetiti vremena kad se u školstvu nije štedjelo – još sam kao dijete naučila da se s profesorskom plaćom nikako drugačije ne može niti preživjeti. Ali, umjesto da progledam na vrijeme i odstupiram nešto mnogo unosnije, iz nekih glupih razloga poput ljubavi prema poučavanju, postadoh profesorica. A štednja moja stalna prijateljica. I ne štedimo mi prosvjetari samo u kućnom budžetu zbog malih plaća – i u školi stalno štedimo. Struju, vodu, WC- papir, papir za fotokopiranje, kredo...I sve je to

u redu, sve to nekako ide, sve mi to nekako progutamo, jer od nas se kao najobrazovanijeg (i najpotplaćenijeg) dijela ovog društva očekuje razum, šparnost i strpljivost. Ali kad osjetiš da si i ti sam postao objekt štednje, da se baš na tebi od kojeg se sve više očekuje istodobno sve više i štediti – e, tu onda strpljivost pomalo prestaje. A Dragan na nama štediti

eto već drugi mandat i, svaka mu čast, ne posustaje. Plaće nam diže na kapaljku, ali nam zato za istu plaću stalno proširuje «popis radnih zadataka», pa tako profesori sve više administriraju, broje, pakiraju i dijele udžbenike, tajnici, računovođe i stručni suradnici ispunjavaju

bebrojne tablice i rade statistike, čistačice i domari brinu o stotinama dodatnih kvadrata školskog prostora (kojima se ministar s pravom hvali, ali ne brine o tome tko će ih održavati i u njima raditi), jer, hvala Bogu, u školstvu bar postoji čarobna formula pod nazivom «ostali poslovi». Štediti, naš ministar, štediti i doista mislim da je od premijera Sanadera

kojima raspolažeš je posve u redu. Ali, štedjeti na ljudima i to onim ljudima koji su radili više, postigli izvanredne rezultate i dočekali i priznanje svog rada u vidu promoviranja u mentore i savjetnike samo je bijedno i ništa više. O čemu govorim? O činjenici da se dodatak na plaću našim novoimenovanim mentorima i savjetnicima ne isplaćuje, kao što bi to trebalo biti sukladno Uredbi o plaćama u javnim službama, od trenutka kada o svom promoviranju u zvanje mentora ili savjetnika dobiju rješenje, već tek nakon svečane promocije! A razlika nije u nekoliko dana ili tjedana, već četiri ili pet mjeseci! Zar je doista nužno na taj način poniziti čovjeka koji iza sebe ima godine i godine vrijednog rada u školi (jer inače ne bi niti mogao biti promoviran u npr. savjetnika), rukovati se s njime i slikati uz osmijeh, a istodobno ga zaknuti za otprilike dvije i pol tisuće kuna?!

Na početku svog prvog mandata, zahvaljujući svom (pravom) zvanju koje je neprestano isticao (možda kao alibi svom nepoznavanju problematike kojom se dobio zadatak baviti) naš je ministar, onako kuloarski i ispod glasa dobio nadimak po jednoj maloj životinji često ne baš lijepe sudbine. Možda bismo ga sad mogli malo «pomaziti» jednim mnogo simpatičnijim nadimkom kojeg svojom šparnošću zaslužuje – ministarski Medo Štedo.

Sonja Mudrić

DONIJETI HITNO NOVU DEKLARACIJU O POLOŽAJU HRVATSKOG JEZIKA!

U posljednjih nekoliko godina u hrvatskom školstvu su se dogodile neke promjene. Uvedeni su nacionalni ispiti, državna matura, uveden je izum „besplatni udžbenici“ i još neke kozmetičke mjere. Uvođenjem nacionalnih ispita i državne mature dano je obećanje da će se neke stvari mijenjati kada se snimi stanje. Od nacionalnih ispita je prošlo preko tri godine i ništa se nije promijenilo. Problemi koji postoje dugi niz godina dobili su svoj dramatični oblik. Dovoljno je pratiti štampu, elektronske medije i vrlo lako je uočiti slabo poznavanje hrvatskog jezika (našeg materinjeg jezika). Svjedoci smo mnoštva „uvezenih“ riječi, pomodnih riječi - naročito iz engleskog jezika. Ovakva situacija nije se pojavila spontano, ničim izazvana - nego je posljedica trajne nebrige oko materinjeg jezika, u prvom redu u našem školskom sustavu.

Evo tek nekih najočitijih dokaza za potvrdu navedenog stava. Broj sati hrvatskog jezika u našem školstvu je manji nego kod ijednog drugog europskog naroda. Mađari uče mađarski 9 sati tjedno, Finci finski 11 sati. Nama su dovoljna 4 sata u gimnazijama, 3 u strukovnim školama. Smanjen je broj sati hrvatskog jezika u osnovnim školama. Učenici strukovnih škola koji se odluče za završni ispit nemaju hrvatski na maturi. Prije uvođenja nacionalnih ispita razmišljalo se da se hrvatski jezik uvede kao izborni predmet. Stručna grupa za hrvatski jezik morala je voditi pravu bitku kako bi se školski esej uveo kao dio državne mature. Mogućnost uvođenja niže razine na državnoj maturi umanjit će interes učenika za materinji jezik. Na kraju, ne manje važno, treba istaknuti kako se sve ovo događa u zemlji u kojoj učenici opće gimnazije imaju 5 sati stranog jezika, a mogu izabrati još 2 dodatna sata!?

Ne ukazuje li sve navedeno na posve-

mašnju nebrigu i nezainteresiranost? Vjerojatno postoji mišljenje da hrvatski jezik nije potrebno učiti, da svaki čovjek to zna bez učenja. Zgodna je izjava visokog prosvjetnog dužnosnika koji je nedavno komentirajući nacionalne ispite rekao (slobodna interpretacija) - da mu je jasno da učenici ne znaju matematiku i strani jezik, ali se čudi da ne znaju hrvatski. Možda ova izjava dobro oslikava situaciju - iz koje ništa ne treba činiti, današnja situacija je dobra, problem će se sam riješiti jer se radi o materinjem jeziku.

Neusklađenost plana i programa s brojem sati

Godinama postoji problem između nastavnog plana, programa i broja sati (u gimnazijama). To je pitanje svih pitanja. Nema sastanka profesora hrvatskog jezika da se to ne spomene. Negdje 1992. bili smo svjedoci nastavnog plana. To je onaj čuveni nastavni plan koji je na popisu imao „tisuću pisaca“. On bi više odgovarao fakultetu nego gimnaziji. Za njegovu provedbu bila bi potrebna europska norma od desetak sati. Današnji nastavni plan i program postoji od 1996. i osmišljen je za pet sati nastave. Ideja se nije ostvarila i stanje se zadržalo do danas. Zbog proširenog programa javlja se kašnjenja. Gradivo prvog razreda obrađuje se u drugom, gradivo drugog u trećem razredu. Na kraju učenici čuju za M. Krležu - a što je s autorima do naših dana

Ako se analizira nastavni plan i program onda je jasno da je pretrpan činjenicama, faktografskim podacima, te više slični programu koji se obrađuje na fakultetu. Mislim da nam predstoji prilagodba programa i njegovo dovođenje u sklad s modernim pogledima na jezik

i književnost, kao i zahtjevima koje postavlja državna matura.

Nacionalni ispiti i državna matura

Sve je očitiije da nas čeka državna matura. Nije sporno treba li na istim zadacima u isto vrijeme provjeravati cijelu generaciju? Sporno je što u gimnazije upisujemo učenike sa 60 i „60“ bodova, ali i one koji imaju 48 bodova ili čak i manje. Neke škole su opremljene, a neke potpuno neopremljene. Nastavni kadar je stručno i nestručno zastupljen. Što to znači usporedba rezultata na nivou Hrvatske? Možete staviti najboljeg vozača u „fićeka“ i pustiti ga u trku s „bolidima“. On će zasigurno biti posljednji. Da li ga zbog toga treba otpisati? Objektivna ocjena na kraju školovanja traži i objektivnu procjenu znanja prethodnog školovanja.

Državna matura je zamišljena kao objektivna ocjena rezultata na kraju školovanja. Da li je to? Mislim da ne. Mislim da strukturiranje državne mature sa školskim esejom koji donosi 50% uspjeha nije dobro. Ocjena školskog eseja je subjektivna procjena jednog, dva ili eventualno više ispravljачa. Mišljenja sam da bi 30-35% uspjeha bilo puno realnije. Uz školski esej (koji pripada nastavi izražavanja) uz zadatke objektivnog tipa iz jezika (koji nose 15% uspjeha) došli smo do podatka da na jezik i izražavanje otpada 65% uspjeha. Ne postoji profesor hrvatskog koji taj odnos realizira u nastavi. Na državnoj maturi nema usmenog provjeravanja znanja. Tako državna matura mijenja načine poučavanja i odnose između književnosti - jezika i izražavanja. Osobno najviše vremena posvećujem obradi novog gradiva, manje ponavljam, manje pitam. Nema opravdanja da se

u ispitnom katalogu nađu naslovi kojih nema u nastavnom planu i programu.

Besplatno je najskuplje

Pred godinu dana krenulo se s „besplatnim udžbenicima“. O socijalnoj komponenti ne bih. No na kraju godine se vidjelo da besplatni udžbenici i nisu besplatni. Pregledavaju se kada su najpotrebniji. Vraćaju se - a gradivo možda i nije obrađeno. Ako ideš na državnu maturu (a gimnazijalci idu svi) onda ga treba kupiti. Besplatne udžbenike mogli bismo adekvatnije nazvati „posuđeni udžbenici uz određene uvjete“. O raspodjeli, pregledu i vraćanja udžbenika nema potrebe govoriti. Sve je jasno.

Gdje je izlaz, ima li rješenja?

Ako u najskorije vrijeme ne dođe do promjena - vrlo brzo će hrvatski jezik biti prvi strani jezik. Na to nitko ne reagira. Mi smo zemlja jako izraženog nacionalnog naboja, pa sve to čudi. Zar nacionalni ispiti i pokusna državna matura nisu dali dovoljno elemenata za korjenite promjene. Mislim da je sazrela situacija za DEKLARACIJU O POLOŽAJU HRVATSKOG JEZIKA U NAŠEM ŠKOLSTVU. Mi volimo preslikavati ideje Europe i Amerike. Ugladajmo se na europske tradicije i povećajmo broj sati! Mišljenja sam da bi to u gimnazijama trebalo biti minimalno 6 sati tjedno, u četverogodišnjim strukovnim školama minimalno 4 sata hrvatskog jezika. U našoj prošlosti drugi su nam krjili jezičnu sudbinu, drugi su bili krivci. Danas smo za situaciju krivi sami. Nije li krajnji trenutak da se u rješavanje ovih problema uključe sve nadležne institucije?

Željko Čizmar

...PROIPĆENJA..PROIPĆENJA..PRIOPĆENJA..PRIOPĆENJA..PRIOPĆENJA...

12. studenoga 2008.

Zaposlene u osnovnim i srednjim školama duboko ljudski i profesionalno vrijeđa Sanaderov prijedlog o zamrzavanju plaća ne samo iz razloga što su njihove prosječne plaće manje od 5 tisuća kuna, nego i iz razloga što svako zamrzavanje postojećih plaća na neodređeno vrijeme predstavlja i zamrzavanje postojećih razlika. Pretpostavka bilo kakvog zamrzavanja plaća jeste izjednačavanje plaća zaposlenih u školama s prosječnim plaćama u ostalim javnim službama.

Nezadovoljni svojim plaćama prosvjetari ovih dana masovno potpisuju Zahtjev za jednokratnim 12-postotnim povećanjem koeficijenata svim zaposlenim u školama. Na žalost, potpisivanje Zahtjeva i ovaj puta otežavaju čelnici tzv. obrazovne vertikale svojim pozivima članstvu na nepotpisivanje Zahtjeva. Ipak, u Preporodu očekujemo da će Zahtjev potpisati velik broj zaposlenih u školama.

Osim povećanja plaća zaposlenim u školama, prije bilo kakvog zamrzavanja Vlada bi trebala vlastitim primjerom pokazati spremnost za odricanja. U Preporodu predlažemo da se sve dužnosničke plaće, od plaće predsjednika države i premijera do plaća ministara, državnih tajnika i lokalnih dužnosnika smanje barem za trećinu. Tražiti od drugih odricanje, a istovremeno se ponašati kao da se to tebe ne tiče, može samo neodgovorna i krajnje socijalno neosjetljiva vlast. Sindikat Preporod, također, poziva Vladu da zamrzavanjem budu obuhvaćene svi neracionalni graditeljski politički poduhvati, te sramotno visoki troškovi reprezentacije u Vladi, Saboru, ministarstvima i razno-raznim agencijama.

DZS - PODACI O PLAĆAMA

2008	Pravne osobe	Javna uprava i obrana	Obrazovanje	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb
lipanj	5.167	5.910	5.127	6.030
			osnovno 4.671	
			srednje 4.998	
			visoko 7.723	
srpanj	5.234	5.843	5.152	6.080
kolovoz	5.184	5.967	5.196	6.126

15. studenoga 2008.

Najnoviji težak izgred u osječkoj Elektrotehničkoj i prometnoj školi u Osijeku u kome je na svome radnom mjestu stradala profesorica povijesti Iurđica Brodić-Matačić još nas je jednom suočio s činjenicom porasta nasilja u osnovnim i srednjim školama. U hrvatskim se školama dnevno evidentira između deset i petnaest slučajeva nasilničkog ponašanja. Žrtve nasilničkog ponašanja najčešće su učenici, no sve je više žrtava među nastavnicima pa i ravnateljima. Procjenjuje se da tek svaki drugi slučaj nasilja bude evidentiran, odnosno na jedan zabilježen dolazi jedan „zataškani“ slučaj nasilja.

Vrijeđanje, omalovažavanje, prijetnje, uništavanje imovine, fizičko nasilje - najčešće su forme učeničkog nasilja usmjerenog prema nastavnicima. Nastavnici - žrtve učeničkog nasilničkog ponašanja prepušteni su nerijetko samima sebi, odnosno tek brizi svojih bližnjih.

Sami plaćaju psihijatrijsku pomoć, skupe lijekove, popravke svojih oštećenih automobila, troškove dugotrajnog oporavka...

Sindikat zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod još jednom poziva prosvjetne i državne vlasti da se preispita pitanje sigurnosti u našim školama. Na žalost, propuštena je prilika da se kroz novi zakon o odgoju i obrazovanju nasilje „prevenira“ drastičnijim mjerama kažnjava nasilnih učenika. Nedopustivo je da čak i velikim gradskim školama s našim učenicima ne rade osposobljeni stručni suradnici, napose psiholozi. Samo u 220 osnovnih škola s učenicima rade psiholozi. U više od 200 osnovnih škola nemamo još ni pedagoga. Jedan stručni suradnik dolazi nam na 450 učenika u osnovnim školama. U srednjim školama stanje je još gore. Pedagoški standardi se eklatantno krše u dijelu koji se odnose na zapošljavanje stručnih suradnika.

Nije li napokon vrijeme da se prekine s ispraznim pričama i nešto konkretno uradi s zapošljavanjem stručnih suradnika u našim školama. Donošenje državnog proračuna za iduću godinu pravi je trenutak da se baš po ovom pitanju jednom za svagda prekine s neprihvatljivom dosadašnjem praksom. Koliko nam je još osmrtnica potrebno da se s „mrtve točke“ pomakne rješavanje problema sigurnosti učenika i nastavnika u našim školama?

**OSIGURANJE AUTOMOBILA - NOVA POGODNOST ZA ČLANOVE
INFORMIRAJTE SE KOD VAŠEG POVJERENIKA
ILI NA
www.sindikatsindikat-preporod.hr**

...NOVOSTI.. NOVOSTI..NOVOSTI.. NOVOSTI..NOVOSTI.. NOVOSTI...

23. listopada Održana tiskovna konferencija „Korekcija koeficijenata – rješenje zaostajanja plaća zaposlenim u školama“ na kojoj je Preporod predstavio javnosti početak akcije potpisivanja Zahtjeva za jednokratnom 12-postotnom korekcijom koeficijenata svim zaposlenim u osnovnim i srednjim školama.

24. listopada Na poziv sindikalne povjerenice prof. Vlatke Mance predsjednik i pravica Sindikata sudjelovali na sastanku sindikalne podružnice u Srednjoj školi Delnice. Na sastanku se razgovaralo o aktualnim problemima srednjega školstva, kao i o mogućnostima daljnjeg širenja Preporoda u Primorsko-goranskoj županiji.

29. listopada Predstojnik Ureda za socijalno partnerstvo Vlade Republike Hrvatske Vitimir Begović sastao se s predsjednikom Sindikata Preporod. Razgovaralo se o problemu formiranja Pregovaračkog odbora sindikata javnih službi. Na sastanku je predstavnik Vlade izrazio spremnost da novi Pregovarački odbor bude formiran sukladno Zakonu o radu, odnosno ili dogovorom zainteresiranih sindikata ili odlukom Gospodarsko-socijalnog vijeća utemeljenoj na prebrojavanju članstva pojedinih sindikata.

4. studenog Održan sastanak podružnice u Osnovnoj školi Odra. Povjerenica Sindikata Božena Jarčević na sastanak je pozvala predsjednika i pravnicu Sindikata. Razgovaralo se najaktualnijim problemima osnovnog školstva (kolektivni pregovori, naknada za poslove vezane uz tzv. besplatne udžbenike itd, ali i probleme funkcioniranja sindikalne podružnice (sudjelovanje povjerenice u radu školskog odbora i sl.).

5. studenog Održana tiskovna konferencija „ Prosvjetarski potpisi – Zahtjev Vladi i sindikatima“ na kojoj je član Predsjedničkog vijeća Marko Ružić javnosti predstavio tijek sindikalne akcije prikupljanja zaposleničkih potpisa kojima se iskazuje zahtjev Vladi za jednokratnom 12-postotnom korekcijom koeficijenata svim zaposlenim u osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama.

* Predsjednik Sindikata Željko Stipičić i član Predsjedničkog vijeća Marko Ružić sudjelovali na sastanku sa zaposlenicima Srednje škole Kralja Zvonimira u Kninu. Na sastanku se razgovaralo o nezadovoljstvu radom Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama, ali i o mogućnosti konstituiranja podružnice Sindikata Preporod. Sastanak je upriličen na poziv Tomislava Čolaka, povjerenika Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama.

10. studenog Održano Županijsko vijeće Međimurske županije. Središnja tema dnevnog reda bile su informacije o proširivanju tužbenog zahtjeva za smjenski rad neodgovarajućom visinom naknade za mjesni prijevoz. Zaključeno da se za sada ne ide s tužbama za drugi mjesni prijevoz, odnosno naknadu mjesnog prijevoza u mjestu rada zaposlenicima korisnicima međumjesnog prijevoza.

12. studenog Predsjednik Sindikata sudjelovao na prezentaciji prijedloga Vlade Republike Hrvatske o „zamrzavanju“ plaća u 2009. godini. Premijer i ministar financija predstavnike sindikalnih središnjica i granskih sindikata upoznali s planiranim mjerama smanjenja državne i javne potrošnje. Na sastanku je premijer jasno naznačio da zaposleni u obrazovanju neće, zajedno s drugim državnim i javnim službama, u 2009. dobiti 6-postotno povećanje osnovice, odnosno 2.2-postotno uvećanje osnovne plaće.

12. studenog Preporod priopćenjem reagirao na Sanaderov prijedlog o zamrzavanju plaća. Zatraženo da štednju Vlada pokaže vlastitim primjerom, odnosno da iz štednje budu izuzeti oni s prosječnim i ispodprosječnim plaćama u državnim i javnim službama, odnosno zaposleni u osnovnim i srednjim školama.

13. studenog Na posljedice „zamrzavanja“ plaća u obrazovanju Sindikat upozorio posebnim priopćenjem. Zaposlene u osnovnim i srednjim školama još se jednom upozorilo na važnost potpisivanja Zahtjeva za 12-postotnom korekcijom koeficijenata svih zaposlenika u školstvu. Dijelovi priopćenja preneseni u središnjim informativnim emisijama Hrvatske radio televizije.

14. studenog Predsjednik Sindikata sudjelovao u radu 35. sjednice Središnjeg odbora nezavisnih hrvatskih sindikata. Na sjednici je rečeno da je broj članova naše sindikalne središnjice, u okviru prebrojavanja članstva koje se upravo provodi, premašio 100 tisuća. Raspravljalo se o izmjenama Zakona o radu, zdravstvenoj reformi i Sanaderovu prijedlogu „zamrzavanja“ plaća. Sa sjednice u javnost odaslano priopćenje o stavovima NHS vezanim uz prijedlog Vlade. (Tekst priopćenja u cijelosti objavljen u glasilu)

15. studenog Sindikat priopćenjem reagirao na težak izgled u osječkoj Elektrotehničkoj i prometnoj školi u Osijeku u kojem je stradala profesorica Đurđica Brodić – Matačić. Najnoviji slučaj nasilja još jednom iskorišten za prihvaćanje sindikalnih inicijativa vezanim uz pitanje sigurnosti školovanja naših učenika i rada njihovih nastavnika.

17. studenog Preporod se Otvorenim pismom obratio Predsjedniku Hrvatske vlade. Zatraženo odustajenje od “zamrzavanja” plaća u državnim i javnim službama, odnosno izuzimanje iz “zamrzavanja” plaća djelatnostima s plaćama nižim od prosječne plaće u državi.

prenosimo iz tiska...

24SATA

NOVI LIST

Večernji list

Jutarnji LIST

VJESNIK

Četvrtak, 13. studenoga 2008. **NOVI LIST**

ODGOVOR SINDIKATA »PREPOROD«

Primanje dužnosnika smanjiti za trećinu

ZAGREB – Prije bilo kakvog zamrzavanja plaća Vlada bi trebala vlastitim primjerom pokazati spremnost za odricanja i dužnosničke plaće, od plaće predsjednika države i premijera do plaća ministara, državnih tajnika i lokalnih dužnosnika smanjiti barem za trećinu, zatražio je jučer predsjednik Hrvatskog školskog sindikata »Preporod« Željko Stipičić.

Zaposlene u osnovnim i srednjim školama, ističe Stipičić u priopćenju, »duboko ljudski i profesionalno vrijeđa Sanaderov prijedlog o zamrzavanju plaća, ne samo iz razloga što su njihove prosječne plaće manje od 5 tisuća kuna, nego i zato što to znači zamrzavanje postojećih razlika«.

»Preporod« traži da se prije zamrzavanja prosvjetarske plaće izjednače s plaćama u ostalim javnim službama, i to jednokratnim 12-postotnim povećanjem koeficijenata svim zaposlenim u školama, a Vladu poziva da osim plaća zamrzne i sve neracionalne graditeljske političke poduhvate, te sramotno visoke troškove državne reprezentacije.

Lj. B. M.

ČETVRTAK 13.11.2008 ■ VEČERNJI LIST

Uvrijeđeni prijedlogom premijera

ZAGREB – “Zaposlene u osnovnim i srednjim školama duboko ljudski i profesionalno vrijeđa Sanaderov prijedlog o zamrzavanju plaća jer su njihove prosječne plaće manje od 5000 kuna”, kaže se u priopćenju predsjednika Sindikata “Preporod” Željka Stipičića. Upozorava da će zamrzavanje plaća značiti i zamrzavanje razlika te podsjeća da prosvjetari po školama upravo potpisuju zahtjev za jednokratnim 12-postotnim povećanjem koeficijenata zaposlenima u školama. Traži od Vlade da za trećinu sreže i dužnosničke plaće te da se skrešu troškovi za reprezentaciju Vlade, Sabora... (I. K.)

www.VJESNIK.hr

REAKCIJE SINDIKATA

Dužnosničke plaće smanjiti za trećinu

Sindikat zaposlenih u školstvu »Preporod« suprotstavio se unajavi o zamrzavanju plaća i pozvao Vladu da vlastitim primjerom pokaže spremnost na odricanja. U priopćenju ističu da je prijedlog uvredljiv, jer su prosječne plaće u prosvjeti manje od 5000 kuna i stoga što svako zamrzavanje postojećih plaća na neodređeno vrijeme predstavlja i zamrzavanja postojećih razlika. »Preporod« smatra da je pretpostavka bilo kakvog zamrzavanja izjednačavanje plaća zaposlenih u školama s prosječnim plaćama u ostalim javnim službama. Vladu se poziva da zamrzne sve »neracionalne graditeljske pothvate« i troškove reprezentacije u Vladi, Saboru, ministarstvima i različitim agencijama.